

HALMASHAURI YA WILAYA YA KILWA

MPANGO WA USIMAMIZI SHIRIKISHI WA

MISITU YA KIJJI CHA NAMATEWA

MPANGO HUU UMEANDALIWA NA SERIKALI YA KIJJI CHA NAMATEWA

TAREHE 23/1/2017

YALIYOMO

1: UTANGULIZI.....	3
1.1 Umiliki wa Misitu	3
1.2 Lengo Kuu la Mpango wa Usimamizi	3
1.3 Madhumuni	3
1.4 Mfumo wa Usimamizi	3
1.5 Muda wa Utekelezaji na Marekebisho ya Mpango	3
2: HISTORIA FUPI YA MPANGO KAZI.....	5
2.1 Jamii.....	5
2.1.1 Hali ya Kiuchumi na Kijamii	5
2.2 Maelezo kuhusu Misitu.....	5
2.2.1 Mahali ilipo Misitu na Ukubwa Wake.....	5
2.2.2 Vyanzo vya Maji.....	6
2.2.3 Hali ya Udongo.....	6
2.2.4 Uoto wa Asili na Mazingira.....	6
2.2.5 Jamii za Miti ya Mbao.....	6
2.2.6 Mazao Yasiyotimbao	7
2.2.7 Wanyama Pori na Jamii za ndege.....	7
2.3 Maeneo ya Usimamizi.....	7
2.3.1 2.3.1 Msitu wa Magongo.....	7
2.3.2 2.3.2 Msitu wa Mbarale	8
2.4 Matumizi ya Misitu.....	8
2.4.1 Mambo ya Asili & Haki za Kijadi	8
2.4.2 Historia ya Nyuma	8
2.4.3 Matumizi ya Sasa	8
3: MWONGOZO WA MATUMIZI YA MAZAO YA MISITU.....	10
3.1 Matumizi ya Msingi.....	10
3.2 Matumizi Huru ya Misitu.....	10
3.3 Shughuli katika Misitu Zitakazotozwa Ushuru	10
3.4 Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji.....	10
3.4.1 Utaratibu wa Kupata Leseni ya Uvunaji Miti ya Mbao.....	12
3.4.2 Mazao Mengine ya Misitu Yatakayokatiwa Leseni	13
3.5 Matumizi Yasiyoruhusiwa ndani ya Misitu	13
4: HAKI, MANUFAA NA MAJUKUMU YA WADAU.....	14
4.1 Kijiji.....	14
4.1.1 Haki.....	14
4.1.2 Manufaa	14
4.1.3 Majukumu ya Serikali ya Kijiji.....	14
4.1.4 Majukumu ya Kamati ya Maliasili	15
4.1.5 Majukumu ya Wanakijiji	16
4.2 Halmashauri ya Wilaya.....	16
4.2.1 Haki.....	16

Mpango wa Usimamizi Misitu ya Kijiji cha Namatewa

4.2.2	<i>Manufaa</i>	17
4.2.3	<i>Majukumu</i>	17
4.3	Serikali Kuu	17
4.3.1	<i>Majukumu</i>	17
4.4	Mashirika yasiyo ya Kiserikali (NGO's).....	17
4.2.3	4.4.1 <i>Majukumu</i>	17
5:	SHUGHULI ZA KUENDELEZA NA KUTUNZA MISITU	18
5.1	Mikakati ya Jumla ya Kuendeleza Misitu	18
5.2	Ulinzi wa Misitu	18
5.2.1	<i>Ushirikishwaji wa Jamii katika Ulinzi wa Misitu</i>	19
5.2.2	<i>Walinzi wa Doria</i>	19
5.3	Kusafisha Mipaka na Barabara za Moto	19
5.4	Kurudisha hali ya Misitu.....	20
5.4.1	<i>Kutokana na Machipukizi (Uoto wa asili)</i>	20
5.4.2	<i>Upandaji wa miti kwenye maeneo yaliyo wazi</i>	20
5.4.3	<i>Palizi kwenye maeneo yaliyopandwa miti</i>	20
6:	MAPATO NA USIMAMIZI WA MAZAO YA MISITU	21
6.1	Vyanzo vya Mapato	21
6.2	Mgawanyo wa Mapato kwa Wadau.....	21
6.3	Matumizi ya Mapato	21
6.4	Ukusanyaji na Utunzaji wa Fedha.....	22
6.4.1	<i>Vitabu Muhimu vya Kutunza Kumbukumbu Vinavyotakiwa</i>	22
6.4.2	<i>Taarifa ya Mapato na Matumizi</i>	23
6.4.3	<i>Kuwajibishwa</i>	23
7:	UFUATILIAJI NA TATHIMINI	24
7.1	Ufuatiliaji	24
7.2	Tathimini ya Kati na ya Mwisho.....	24
	KIAMBATISHO A : RAMANI ZA KIJILI NA MISITU	25
	<i>Ramani inayoonyesha Mipaka ya Kijiji</i>	25
	<i>Ramani Awali inayoonyesha Matumizi ya Ardhi ya Kijiji</i>	25
	<i>Ramani inayoonyesha Mipaka ya Misitu ya Kijiji</i>	25
	<i>Ramani Shirikishi ya Misitu ya Kijiji</i>	27
	KIAMBATISHO B : MPANGO WA UTEKELEZAJI	27
	KIAMBATISHO C : VIWANGO VYA USHURU	30
	SHERIA NDOGO	30

SURA YA KWANZA

1: UTANGULIZI

Sera ya Taifa ya Misitu ya mwaka 1998 inatoa kipaumbele kwa jamii kushirikishwa katika usimamizi wa misitu. Pia sera inasisitiza mchango wa sekta ya misitu katika kukuza kipato cha jamii ili kupunguza umasikini. Mwaka 2002 serikali ya Tanzania ilipitisha sheria mpya ya misitu ambayo inaipa mamlaka jamii zinazoishi kandokando ya misitu kusimamia misitu yao. Kijiji cha Namatewa kimeandaa mwongozo wa matumizi endelevu wa Misitu ya Kijiji. Matumizi haya yameainishwa katika mpango kazi huu.

Mpango huu ni mwongozo wa shughuli zote zitakazofanyika katika kipindi cha kutumika kwa mpango na shughuli hizo zimefafanuliwa na kuwekwa bayana. Shughuli hizo ni uboreshaji wa misitu, kuanzisha utaratibu wa usimamizi, uhibitaji wa uvunaji haramu, usimamizi wa sheria za misitu na ukusanyaji wa usimamizi wa mapato na matumizi yatokanayo na rasilimali za misitu. Kutakuwa na utunzaji wa kumbukumbu za shughuli zote zilizofanyika ili kuendana na matakwa ya mpango. Kumbukumbu zote zitapatikana pia katika Halmashauri ya Wilaya. . Sheria ndogo zitatumizwa ili kusimamia utekelezaji wa mpango.

Mpango huu umeandaliwa na Kamati ya Maliasili ya kijiji cha Namatewa, timu ya wawezeshaji kutoka Halmashauri ya Wilaya Kilwa chini ya Mpango wa Taifa wa Usimamizi Shirikishi wa Misitu kwa kushirikiana na Shirika la Kuhifadhi Mpango na maendeleo. Mpango huu utatumika katika kipindi cha miaka mitano cha umiliki wa misitu.

1.1 Umiliki wa Misitu

Kijiji cha Namatewa kinamiliki misitu ya Mbarale na Magongo. Misitu ya Kijiji cha Namatewa imetengwa kuwa hifadhi mwezi wa tisa mwaka 2016 chini ya usaidizi wa kitaalamu toka kwa wawezeshaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa na wawezeshaji wa Shirika la Kuhifadhi Mpango na Maendeleo.

1.2 Lengo Kuu la Mpango wa Usimamizi

Misitu ya Mbarale na Magongo imetengwa kwa lengo la kulinda, kuhifadhi, na kufanya uvunaji endelevu kwa kuvuna mazao ya mbao, mazao timbao na rasilimali zingine za misitu kiendelevu. Lengo kuu likiwa ni kuweka misitu katika hali ya uasilia na kuboresha hali ya maisha ya kizazi kilichopo na kijacho.

1.3 Madhumuni

Kuboresha hali ya maisha ya wanajamii wa kijiji cha Namatewa kwa;

- Kuhifadhi eneo lenye ukubwa wa hekta 6748 na eneo lingine lenye ukubwa wa hekta 3359 la Misitu ya Kijiji cha Namatewa dhidi ya ukataji miti ovyo, uharibifu na matumizi yasiyofaa.
- Kuhakikisha kunakuwepo na upatikanaji wa mazao yasiyo timbao kwa wakati wote kwa ajili ya matumizi ya kawaida.
- Kijiji cha Namatewa kupata mapato kutokana na biashara ya rasilimali za misitu ili kuboresha maisha ya wanakijiji wake.

1.4 Mfumo wa Usimamizi

Usimamizi misitu ya asili unaofuata uvunaji endelevu na upandaji wa miti ya asili na utunzaji wa machipukizi na uhibitaji wa moto kwa kufuata mpango uliopo.

1.5 Muda wa Utekelezaji na Marekebisho ya Mpango

- i. Huu ni mpango wa miaka mitano. Mpango huu utarekebishwa na Kamati ya Maliasili mwishoni mwa mwaka wa pili au muda wowote endapo kuna umuhimu wa kufanya

- hivyo. Hakutafanyika mabadiliko yeyote katika mpango huu bila ya kibali cha Halmashauri ya Wilaya.
- ii. Baada ya kipindi cha miaka mitano ya utekelezaji, mpango huu utafanyiwa maboresho/marekebisho
 - iii. Mapendekezo ya Maboresho yataandaliwa na kujadiliwa na Kamati ya Maliasili, na kuwasilishwa kwenye Halmashauri ya kijiji, na kuthibitishwa na Mkutano Mkuu wa Kijiji.
 - iv. Kamati ya Maliasili na Halmashauri ya kijiji wanapaswa kushauriana na Afisa Misitu wilaya, na/au wadau wengine wa maswala ya misitu, kabla ya kuwasilisha mapendekezo ya mabadiliko ya Mpango wa Usimamizi wa Misitu ya kijiji kwa ajili ya kupitishwa na mkutano mkuu.
 - v. Afisa Mtendji wa kijiji akishirikiana na Kamati ya Maliasili, ataandaa taarifa za mabadiliko ya Mpango wa Usimamizi wa Misitu, na kuziaambatanisha na muhtasari wa Mkutano mkuu wa kijiji uliothibitisha mabadiko hayo, na kuziwasilisha katika Ofisi ya misitu ya Wilaya.

SURA YA PILI

2: HISTORIA FUPI YA MPANGO KAZI

2.1 Jamii

Kijiji cha Namatewa kipo katika kata ya Kandawale, tarafa ya Kipatimu, katika Wilaya ya Kilwa. Kina idadi ya watu wapatao 1203(Wanaume 857,Wanawake 352) katika kaya zipatazo 558(sensa ya mwaka 2012). Kila kaya ina wastani wa watu kati ya 7 na kina kilomita za mraba zipatazo 46931.59. Kilisajiliwa mwaka 1975, kabla kilikuwa kitongoji cha Nandembo.

Kijiji hiki kinapakana na vijiji vya Ngarambi,Kandawale na Mpopera vilivyopo katika kata ya Kandawale na Kijiji cha Ngarambe kilichoko katika kata ya Ngarambe.,

Kijiji kina Cheti cha Ardhi cha Kijiji no. LD/KJ/314, kilichosajiliwa mwaka 1975, na kijiji kina muhitasari wa makubaliano kuhusu mipaka pamoja na vijiji vyote vinavyopakana na Kijiji cha Namatewa.Baadhi ya Mipaka ya kijiji imewekwa mawe ya kuonyesha alama za mipaka. Angalia Kiambatisho A. Ramani ya inayoonyesha ardhi ya Kijiji katika Wilaya ya Kilwa.

Vitongoji vya kijiji vinavyotambulika ni: Nandembo na Mipuru, kati ya hivyo kitongoji cha Nandembo kipo karibu na Misitu yote miwili(Magongo na Mbarale) na Kitongoji cha Mipuru kipo karibu na Msitu wa Magongo. Angalia Kiambatisho A, mchoro wa ramani ya kijij.

2.1.1 Hali ya Kiuchumi na Kijamii

Wanajamii walio wengi ni wakulima. Wengine hujishughulisha na biashara ndogo ndogo. .

Mazao makuu yanayozalishwa kijijini ni Mtama,Mahindi,Mbaazi na Ufuta.

Mapato yatokanayo na kilimo kwa kila kaya ni kati ya 250,000/- na 500,000/- kwa mwaka

Wakulima hujipatia pato la ziada kutokana na,ufugaji wa kuku.

Kila kaya ina wastani wa watu 7

Huduma za jamii zinazopatikana kijijini ni, *shule ya msingi*.

Wananchi huteka maji tok *kisima cha Ndulite* ambapo kwa miguu ni mwendo wa dakika *kumi* toka katikati ya Kijiji.

Vilevile wananchi huteka maji toka Kisima cha Nakaboma kilichopo Kitongoji cha Nandembo.

Mji ulio jirani ni *Njinjo* ambao unafikika kwa Miguu masaa nane na kwa pikipiki ni mwendo wa saa moja.

2.2 Maelezo kuhusu Misitu

Majina ya misitu ni *Magongo na Mbarale*.

2.2.1 Mahali ilipo Misitu na Ukubwa Wake

Misitu ya Kijiji cha Namatewa ni Magongo na Mbarale ambapo Msitu wa Magongo una ukubwa wa hekari 6748 na upo upande wa Kaskazini Mashariki katika ardhi ya Kijiji na unapakana na kitongoji cha Mipuru. Msitu wa Mbarale una ukubwa wa hekari 3359 na upo upande wa Magharibi katika ardhi ya kijiji.Unapakana na kitongoji cha Nandembo (Magharibi). Kitongoji cha Nandembo kipo karibu na misitu yote miwili ya Magongo na Mbarale na Kitongoji cha Mipuru kipo karibu na msitu wa Magongo.

Angalia Kiambatisho A, mchoro unaoonyesha alama za mipaka ya msitu na mahali ulipo katika ramani ya kijiji.

Misitu yote miwili inafikika kwa njia ya miguu,pikipiki pamoja na gari.

Matumizi ya maeneo yanayozunguka misitu ni kama ifuatavyo;

- Kwa msitu wa Magongo upande wa kaskazini na mashariki matumizi ni Kilimo na kwa msitu wa Mbarale matumizi ni Kilimo na Ufugaji.
- Kwa msitu wa Magongo upande wa kusini na magharibi matumizi Kilimo na kwa msitu wa Mbarale matumizi ni Kilimo.

2.2.2 Vyanzo vya Maji

Misitu hii ni vyanzo vya maji na hutiririsha maji yake katika;

- Kwa msitu wa Magongo kuna mto Nandembo ambao maji yake hutumika katika maeneo ya Nandembo kijijini na kwa msitu wa Mbarale kuna mto Nandandala ambao maji yake hutumika katika maeneo ya Mbarale, Kipemba na Lung'onya.

Kuna mito ifuatayo katika misitu hii;

- Mto Nandembo ambayo maji yake hutumika katika maeneo ya Nandembo kijijini na mto Nandandala ambayo maji yake hutumika katika maeneo ya Mbarale, Kipemba na Lungonya.

(Uvunaji hauruhusiwi katika eneo la mita 30 toka kingo za mito.)

Pia kuna vijito/mito midogo vifuatavyo katika misitu hii

- Kwa msitu wa Magongo kuna mto Nambalama ambayo maji yake hutumika katika maeneo ya kikongomba na Nangongocho na pia kuna mto Kikunya ambayo maji yake hutumika katika maeneo ya Ngwale. Kwa msitu wa Mbarale kuna mto Chochele ambayo maji yake hutumika maeneo ya kiumbati.

(Uvunaji hauruhusiwi pia katika eneo la mita 20 toka kingo za mito midogo inayotiririsha maji kwa mwaka mzima)

2.2.3 Hali ya Udongo

Kwa msitu wa Magongo aina ya udongo katika msitu huu ni Kichanga, Mfyanzi na Tifutifu na kwa msitu wa Mbarale aina ya udongo ni Kichanga, Tifutifu na Mfyanzi.

Hali ya tabaka la udongo (geology) *ni udongo wenye wenye changarawe kwa misitu yote miwili.*

Kwa msitu wa Magongo hali ya kijiografia ya msitu ni tambarare na miinuko michache kwa baadhi ya maeneo na kwa msitu wa Mbarale hali ya kijiografia imetawaliwa na vilima vidogo vidogo na tambarare kwa baadhi ya maeneo.

2.2.4 Uoto wa Asili na Mazingira.

Kwa msitu wa Magongo sehemu kubwa ya msitu ni tambarare na miinuko michache kwa baadhi ya maeneo na kwa msitu wa Mbarale sehemu kubwa ya msitu ni vilima vidogo vidogo na tambarare kwa baadhi ya maeneo.

Kwa misitu yote miwili uoto wa asili ni wa miombo (misitu ya mataji wazi). Miti mifupi ya miombo ndio inayopatikana kwa wingi zaidi na kuna vichaka vya miiba na uwanda wa nyasi hapa na pale. Pia kuna misitu ya uwanda wa misitu ya pwani.

2.2.5 Jamii za Miti ya Mbao

Kuna aina nyingi za jamii tofauti za miti katika misitu ya Kijiji. Kwa msitu wa Magongo jamii ya miti ya thamani ya mbao iliyopo msituni ni Mninga jangwa (*Pterocarpus angolensis*), Mkongo (*Azelia quanzensis*), Mtondoro (*Julbernardia globiflora*), Msenjele (*Acacia nigrescens*), Mkarati (*Burkea africana*), Msekeseke (*Bobgunnia madagascariensis*), Mgelegele, Mlondondo (*Xeoderis stuhlmannii*), Mpangapanga (*Millettia*

Stuhlmanii), Msufi pori, Mpingo (*Dalbergia melanoxylon*). Kwa msitu wa Mbarale baadhi ya jamii ya miti ya thamani ya mbao iliyopo msituni ni Mpingo, Mtondoro, Mkarati, Msenjele na Mninga jangwa.

2.2.6 Mazao Yasiyotimbao

Kuna aina mbalimbali za mazao yasiyo timbao kama vile Mianzi,Uyoga,Matunda pori na Majengo.

Miti inayofaa kwa ujenzi ni Mtandawala,Msagawi,Miguruka,Kingonogo,Mkuya kuya, Mtikanyumbu, Mmanga, Mtachi, Mnepa, Mtete, Kiarabachi. Miti ya matunda ni Mgongo, Mtopetope, Mfuru, Mwiru, Mngeche, Mbuyu, Mnong'omela, Ndaba, Mpingi na mingineyo. Miti inayotumika kutengenezea kamba ni Mchenga, Myombo, Mtumbwi, Ngalangala, Mkiu, Mnepa na Mbubudu.

Jamii za uyoga zifuatazo zinapatikana katika misitu hii; Uyogandembo, Nguyugu, Upoa, Mbuyu, Ngolowele, Mlelema, Kitofu, Mkwanga na Nakayebe.

2.2.7 Wanyama Pori na Jamii za ndege

Wanyama pori wanaopatikana katika Msitu wa Magongo ni ; Ngorombwe, Nyani, Tembo, Ndandala, Mbalapi, Ngiri, Nguruwe pori, Fungofungo, Chui, simba, fisi, nyati, punda, pofu, mbawala, kima, tumbili, Nyoka, Pimbi,Sungura, Paa, Mbutuka, Bweha. Pia ndege wanaopatikana katika msitu huu ni ndege ngoma, kanga, kwale, chiriku, njiwa, tipitipi, kororo, njegea msitu, kinjochi, Napawe, kukunungu, pelepe, pondopondo, Mkumba. n.k.

Katika msitu wa Mbarale Wanyama pori wanaopatikana ni ; Ngorombwe, Nyani, Tembo, Ndandala, Mbalapi, Ngiri, Nguruwe Pori, Fungofungo, Chui, Simba, Fisi, Nyati, Punda, Pofu, Mbawala, Kima, Tumbili, Nyoka, Sungura, Paa, Mbutuka, Bweha, Kimara, Ndezi/Kungusi, Nungunungu, Mkwanda, Kinengu, Kikui, Nguchiro, Lukwele, Mkuli na Mmbwa Mwituu. Pia ndege wanaopatikana katika msitu huu ni ndege Ngoma, Kanga, Kwale, Chiriku, Njiwa, Tipitipi, Njegea Msitu, Kinjochi, Napawe, Kukunungu, Pelepe, Pondopondo, Mkumba, Kinyokela. n.k.

2.3 Maeneo ya Usimamizi.

2.3.1 Msitu wa Magongo

Msitu wa hifadhi wa Magongo umegawanyika katika maeneo madogo Mawili ambayo ni eneo la uvunaji na eneo ambalo uvunaji hautafanyika.

Eneo lenye ukubwa wa hekta 868 limetengwa kama eneo ambalo uvunaji hautafanyika.Uvunaji wa mazao ya Misitu hauruhusiwi kabisa katika eneo hili. Eneo hili limependekezwa kwa ajili ya ufugaji wa nyuki wa kisasa kwa sababu ufugaji huu ni rafiki wa mazingira na hauambatani na uvunaji wa Miti wala uhomaji wa moto. Pia eneo hili limechaguliwa kama eneo ambalo uvunaji haufanyiki kwa sababu lina uoto unao wakilisha hali ya Msitu mzima na ni makazi na mazalia ya wanyama zaidi ikiwa wanyama aina ya Nyani, Kima, mbawala,Pimbi,Paa,Mbutuka,n.k.

Pia Msitu huu una maeneo ya Mabonde ambayo uvunaji hauruhusiwi kwa sababu ni hatari kwa wavunaji na pia endepo uvunaji utafanyika katika eneo hilo utasababisha mmomonyoko wa ardhi.

Asilimia 90 ya eneo lote la msitu sawa na hekta **5880** ni eneo la uvunaji ambapo miti ya mbao yenye thamani itafanyiwa tathimini na kuandaliwa mpango wa uvunaji endelevu. Uvunaji endelevu wa miti itakayofanyiwa tathimini utafanyika katika eneo hili kwa kufuata mpango wa uvunaji ulioandaliwa. Eneo ambalo halipo katika asilimia kumi

lakini lina asili ya msitu ya ukanda wa pwani, eneo hili litaruhusiwa kuvumwa lakini kwa utaratibu wa kutambua maeneo yaliyofanyiwa uvunaji kwa kuchukuchua alama za GPS (Misitu ya ukanda wa pwani ni misitu iliyofunga na isiyopukutisha majani kwa kipindi cha mwaka mzima na moto haiungui kwa sababu hauna nyasi nyingi)

2.3.2 Msitu wa Mbarale

Msitu wa hifadhi wa Mbarale umegawanyika katika maeneo madogo Mawili ambayo ni eneo la uvunaji na eneo ambalo uvunaji hautafanyika.

Eneo lenye ukubwa wa hekta 368 limetengwa kama eneo ambalo uvunaji hautafanyika. Uvunaji wa mazao ya Misitu hauruhusiwi kabisa katika eneo hili. Eneo hili limependekezwa kwa ajili ya ufugaji wa nyuki wa kisasa kwa sababu ufugaji huu ni rafiki wa mazingira na hauambatani na uvunaji wa Miti wala uchomaji wa moto. Pia eneo hili limechaguliwa kama eneo ambalo uvunaji haufanyiki kwa sababu lina uoto unao wakilisha hali ya Msitu mzima na ni makazi na mazalia ya wanyama zaidi ikiwa wanyama aina ya Nyani, Kima, mbawala, Paa, Mbutuka, n.k.

Pia Msitu huu una maeneo ya Mabonde ambayo uvunaji hauruhusiwi kwa sababu ni hatari kwa wavunaji na pia endepo uvunaji utafanyika katika eneo hilo utasababisha mmomonyoko wa ardhi.

Asilimia 90 ya eneo lote la msitu sawa na hekta **2991** ni eneo la uvunaji ambapo miti ya mbaao yenye thamani itafanyiwa tathimini na kuandaliwa mpango wa uvunaji endelevu. Uvunaji endelevu wa miti itakayofanyiwa tathimini utafanyika katika eneo hili kwa kufuata mpango wa uvunaji ulioandaliwa. Eneo ambalo halipo katika asilimia kumi lakini lina asili ya msitu ya ukanda wa pwani, eneo hili litaruhusiwa kuvumwa lakini kwa utaratibu wa kutambua maeneo yaliyofanyiwa uvunaji kwa kuchukuchua alama za GPS (Misitu ya ukanda wa pwani ni misitu iliyofunga na isiyopukutisha majani kwa kipindi cha mwaka mzima na moto haiungui kwa sababu hauna nyasi nyingi)

Maeneo yameonyeshwa katika kiambatisho A kwenye ramani ya misitu ya Kijiji.

2.4 Matumizi ya Misitu

2.4.1 Mambo ya Asili & Haki za Kijadi

Kwa misitu yote miwili hakuna maeneo yanayotumika kwa mambo ya kimila na kijadi japo maeneo hayo yanapatikana katika sehemu tofauti nje ya Misitu.

2.4.2 Historia ya Nyuma

Mwanzoni Misitu hii ilikuwa ni maeneo ya Kijiji. Msitu wa mbarale pekee ndio ulikua unatumika kama eneo la makazi na walikuwa wakilima Msituni. Msitu wa Magongo haukuwa ukitumika kwa makazi. Kwa misitu yote miwili shughuli za uvunaji holela na uwindaji haramu zilikuwa zikifanyika.

2.4.3 Matumizi ya Sasa

Msitu hii kwa sasa ni Misitu ya Hifadhi ya Kijiji ambapo Kamati ya Maliasili ndio meneja wa usimamizi wa Misitu hii. Matumizi ya sasa yatakayofanyika katika Misitu ya kijiji cha Namatewa (inayoitwa Magongo na Mbarale) ni; ufugaji wa nyuki wa kisasa, uvunaji endelevu, uhifadhi wa vyanzo vya maji na

bionuwai na matumizi ya mazao yasiotimbao na uokotaji wa kuni kavu unayofuata utaratibu uliopangwa na Kijiji.

SURA YA TATU

3: MWONGOZO WA MATUMIZI YA MAZAO YA MISITU.

Misitu itasimamiwa kama misitu ya asili na kutakuwa na mabadiliko kiasi katika usimamizi huo ili kuepuka kubadilisha hali ya uasilia wa msitu. Taratibu za kuingia msituni na za matumizi ya mazao ya misitu zimeelezewa katika sheria ndogo za usimamizi wa misitu ya kijiji cha Namatewa. Wale ambao hawatafuata taratibu hizi watapigwa faini kulingana na sheria ndogo za usimamizi wa misitu za kijiji cha Namatewa.

3.1 Matumizi ya Msingi

Wanajamii wa kijiji cha Namatewa watakuwa na haki ya kuingia katika Misitu ya Kijiji bila kibali na kupita njia zinazofahamika, haki hii itahusu vijiji jirani vya Ngarambi, Ngarambe na Kandawale. Wanajamii pia watakuwa na haki ya kuchota maji katika misitu.

3.2 Matumizi Huru ya Misitu

Matumizi huru kwa wanakijiji wa Namatewa yatakuwa kwa ajili ya mazao yasiyotimbao kama vile uyoga, matundapori, mbogamwitu, kuni, nyasi na madawa ya asili, vyote hivyo vitapatiwa kibali maalum cha bure toka kwa Kamati ya Maliasili kwa kushirikiana na Mwenyekiti wa Kijiji. Wasio wakazi wa kijiji cha Namatewa wanaweza pia kuomba kibali toka Kamati ya Maliasili ya kijiji kutumia mazao yaliyotajwa hapo juu. Kamati ya Maliasili itakuwa na jukumu la kuhakikisha kuwa mazao haya yanatumiwa kiendelevu. Watumiaji wa nje ya kijiji wanaotaka kuvuna mazao haya kwa ajili ya biashara wanaweza kutozwa ushuru kama ilivyopangwa na Kamati ya Maliasili.

3.3 Shughuli katika Misitu Zitakazotozwa Ushuru

Kutakuwa na ushuru wa serikali ya Kijiji kwa shughuli zifuatazo katika misitu;

- Kutembelea misitu kwa ajili ya mafunzo
- Utafiti
- Utalii misituni
- Kukata mianzi kwa wasio wakazi wa Namatewa

Viwango vya ushuru vimeonyeshwa katika Kiambatisho C. Wataalam na wawezeshaji ambao kwa namna moja au nyingine wamechangia kufanikisha kwa mpango huu hawatahusika na kutozwa ushuru.

3.4 Mazao Yanayohitaji Vibali vya Uvunaji

Kabla ya kuvuna jamii yeyote ya miti iliyoordheshwa, lazima tathmini ifanyike ili kubaini kiasi kilichopo na mpango wa uvunaji utatayarishwa. Tathimini ya kina itafanyika kufuatana na mwongozo wa Tathimini Shirikishi ya rasilimali za misitu wa Idara ya Misitu na Nyuki katika Wizara ya Maliasili na Utalii. Taarifa za Tathimini shirikishi zimeambatanishwa katika mpango huu. Tathimini shirikishi haitafanyika katika maeneo yaliyotengwa kwa ajili ya hifadhi (maeneo ya 10% ya misitu).

Mpango wa uvunaji utaelezea namna kiwango cha uvunaji kilivyopatikana kutokana na matokeo ya tathmini na utabainisha ni kwa namna gani kiwango hicho ni endelevu. Mpango wa uvunaji ni lazima upitishwe na Kamati ya Maliasili na kuambatanishwa katika mpango huu.

Taarifa ya tathmini shirikishi ya Msitu wa Namatewa (Magongo)

Kiasi cha Kuvuna Kiendelevu katika Msitu	KKT	KMK	Ujazo wa miaka mitano (m³)	Ujazo(m³) kwa Mwaka
Mtondoro	1680	19	4154	831
Mpingo	819	26	293	59
Mlondondo	660	0	829	166
Mninga jangwa	660	0	966	193
Mkarati	180	0	277	55
Mpangapanga	72	0	122	24
Msenjele	258	0	297	59
Mwembeti	77	0	173	35
Mkongo	50	0	119	24
Mgelegele	41	0	61	12

Taarifa ya tathmini shirikishi ya Msitu wa Namatewa (Mbarale)

Kiasi cha Kuvuna Kiendelevu katika Msitu	KKT	KMK	Ujazo (m³)	Ujazo(m³) kwa Mwaka
Mtondoro	1069	0	2249	449.8
Mpingo	419	0	135	27
Mlondondo	161	0	233	46.6
Mninga jangwa	127	0	160	32
Msenjele	113	0	107	21.4
Mkarati	85	0	122	24.4

Hakuna jamii yeyote ya miti itavunwa pasipo uendelevu, mbali na jamii za miti zilizo rodheshwa katika kipengele 2.2.5 juu hakuna jamii yeyote ya miti itavunwa kwa biashara katika kipindi chote cha utekelezaji wa mpango. Kama Kijiji cha Namatewa kitahitaji kuruhusu uvunaji wa jamii ambazo haziku rodheshwa katika mpango huu, itabidi kijiji kiandike barua ya maombi ya kuvuna kwa Afisa Misitu wa Wilaya. Kabla ya kuidhinisha uvunaji Afisa Misitu wa Wilaya ya Kilwa atajiridhisha kama Tathimini ya kina na mpango wa uvunaji kwa ajili ya jamii hizo imefanyika. Kama tathimini haijafanyika Afisa Misitu kwa kusaidiana na kijiji watafanya tathimini na kuandaa mpango wa uvunaji. Baada ya kupata kibali cha maandishi toka kwa Afisa Misitu wa Wilaya uvunaji utafanyika.

3.4.1 Utaratibu wa Kupata Leseni ya Uvunaji Miti ya Mbao.

Utaratibu huu utahusisha miti yote iliyoorodheshwa katika kipengele 2.2.5 juu au iliyofanyiwa tathimini na kuandaliwa mpango wa uvunaji endelevu.

- 1 Uvunaji utafanyika kwa kufuata Mwongozo wa uvunaji katika misitu ya vijiji wa mwaka 2013 uliotolewa na Wizara ya Malaisili na Utalii. Mtu yeyote anayetaka kuvuna mazao ya misitu toka Msitu wa Kijiji lazima kwanza aandike barua ya maombi kijijini na aonyeshe aina na kiasi anachotarajia kuvuna. Pia atajaza fomu ya Maombi ya uvunaji na lazima awe amekidhi mashariti ya Kuwa mfanyabiashara wa mazao ya Misitu kwa mujibu wa Sheria na Taratibu za uvunaji.
- 2 Kamati ya Maliasili itajadili na kupitisha ombi hilo endapo itaridhia kufuatana na matakwa ya mpango wa usimamizi na mpango wa uvunaji. Kama mpango wa uvunaji haujaandaliwa kibali hakitatolewa na uvunaji hauruhusiwi.
- 3 Kama bei haijaainishwa katika mpango wa uvunaji, Kamati ya Maliasili itapanga bei ya kuvuna mazao ya misitu na bei hizo kupitishwa na Serikali ya Kijiji lakini bei itakayopangwa isiwe chini ya kiwango kilichowekwa na Serikali kwa mujibu wa Sheria ya Misitu Namba 14 ya Mwaka 2002 .
- 4 Kamati ya Maliasili wakishirikiana na Serikali ya Kijiji pamoja na Afisa Misitu wa Wilaya wataapanga bei ya mabaki yaliyoachwa Msituni baada ya uvunaji.
- 5 Mwombaji atalipa gharama za leseni kwa Kamati ya Maliasili na kupatiwa stakabadhi halali ya malipo.
- 6 Mwombaji atawasilisha stakabadhi ya malipo kwa Afisa Misitu wa Wilaya ambaye atampatia leseni ya kuingia msituni na kuvuna zao lililokubaliwa.
- 7 Wanakijiji wa Kijiji cha Namatewa watakaohitaji mbao kwa ajili ya ujenzi watalipia asilimia ishirini(20%) ya bei iliyoelekezwa na Serikali kwa kila mita moja ya ujazo na itafanyiwa marekebisho wakati wa mapitio ya mpango wa usimamizi wa Msitu. Fursa hii ni kwa ajili ya ujenzi wa nyumba Kijijini Namatewa. Kamati ya Maliasili itasimamia na kukadiria kiasi cha mbao kitakachohitajika kwa ajili ya ujenzi na kukakgua nyaraka za kiwanja pamoja na ujenzi kwa wale watakaotuma maombi ya kujenga nyumba Kijijini Namatewa tu.
- 8 Kamati ya Maliasili itapaswa kutoa taarifa za kila mwezi zinazoonesha Jina la mkazi, kitongoji anachotoka na aina na kiasi cha miti alichopewa mkazi wa Kijiji aliyeruhusiwa kuvuna kwa ajili ya matumizi ya nyumbani, thamani halisi ya miti hiyo kuendana na bei elekezi ya Serikali, na kiasi halisi (yaani 20%) ambayo mwanajamii amelipa. Taarifa hizi lazima zibandikwe kwenye mbao za matangazo na kuwasilishwa kwenye Mkutano Mkuu unaofuata
- 9 Mwombaji atalipa gharama za ujazo wa mti mzima uliosimama aliyoomba kwa Kamati ya Maliasili na kupatiwa stakabadhi halali ya malipo na kibali cha uvunaji kinachoonesha ujazo aliomba na muda au kipindi cha kufanya uvunaji huo. Kamati ya maliasili itabaki na nakala moja ya kibali hiki.
- 10 Mwombaji atawasilisha stakabadhi ya malipo pamoja na nakala ya kibali kwa Afisa Misitu wa Wilaya ya Kilwa ambaye atazipitisha na kumruhusu kuendelea na taratibu zingine za uvunaji. Pia, atatakiwa kulipa ushuru wa Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa.
- 11 Baada ya Afisa Misitu kujiridhisha Mwombaji atarudi tena Kijijini na ambapo Kamati ya Maliasili itamwonesha eneo la kuvuna mazao ya Misitu anayolipia na pia watasimamia zoezi la uvunaji wakiongozwa na msimamizi wa uvunaji.
- 12 Kamati ya Maliasili wataapima magogo yote yaliyovunwa na kutafuta ujazo wake, nakala ya vipimo hivi itatolewa kwa Afisa Misitu wa Wilaya kwa uhakiki zaidi kabla ya kwenda kugonga magogo nyundo.

- 13 Baada ya kuvuna, magogo yote yaliyokatwa na visiki yatagongwa nyundo.
- 14 Mwisho mwombaji lazima apate kibali cha kusafirishia mazao yake toka kwa Ofisi ya Wilaya ya Wakala wa Huduma za Misitu. Mvunaji lazima awasilishe Kibali cha kusafirishia kwa Afisa Mtendaji wa Kijiji na Kamati ya Maliasili ili kuweka kumbukumbu ya namba ya kibali kabla mazao hayajatolewa Kijijini.
- 15 Utaratibu huu utafuatwa kwa ununuzi wa mabaki ya magogo, vilingu na mazao mengine ya misitu yatakayovunwa kibiashara.

3.4.2 Mazao Mengine ya Misitu Yatakayokatiwa Leseni

- Kijiji hakitaruhusiwa kutoa leseni au vibali vya uwindaji wa Wanyamapori, vibali na leseni vitatolewa na Afisa Wanyamapori wa Wilaya au serikali Kuu.

3.5 Matumizi Yasiyoruhusiwa ndani ya Misitu

- Kilimo ndani ya misitu.
- Kukata kuni mbichi
- Uchakataji wa mbao na magogo kwa kutumia chainsaw/msumeno wa moto.
- Uvunaji katika maeneo ya 10% ya Misitu(maeneo yasiyo ya uvunaji) au katika maeneo ya chanzo cha maji - mita sitini kutoka kingo za mto kama ilivyoainishwa katika kipengele 2.2.2 hapo juu;
- Malisho ya mifugo ndani ya misitu.
- Makazi ndani ya misitu.
- Uvunaji wa miti ya mbao ambayo haijaorodheshwa katika kipengele 2.2.5 juu au miti ambayo haijatengenezewa mpango wa uvunaji.
- Kuchoma moto ovyo.
- Uanzishwaji wa njia mpya zisizo rasmi ndani ya misitu.
- Uzalishaji mkaa.
- Uchimbaji mdogo wa madini.
- Uwindaji wa wanyama ambao wako hatarini kutoweka kama vile Mbalapi, Ndandala, Pundamilia na Ndogoro.

SURA YA NNE

4: HAKI, MANUFAA NA MAJUKUMU YA WADAU

Misitu ya kijiji cha Namatewa ina wadau wafuatao; *Serikali ya Kijiji, Halimashauri ya Wilaya ya Kilwa, serikali kuu na wadau wengine*. Majukumu ya kila mdau yameelezwa kama ifuatavyo:

4.1 Kijiji

4.1.1 Haki

- Kumiliki na kutunza misitu ya Kijiji.
- Kukamata, kupiga faini au kumshitaki mtu yeyote anayeenda kinyume na sheria ndogo za kijiji zilizopitishwa na mpango huu.
- Kutumia rasilimali kama ilivyobainishwa katika mpango wa Usimamizi wa Misitu.
- Kukusanya na kutumia ushuru na mapato mengine yatokanayo na mazao ya misitu katika shughuli za maendeleo ya jamii na hivyo kuboresha hali za maisha ya wanajamii.
- Kufanya maamuzi juu ya usimamizi na matumizi ya misitu kwa kufuata sheria, sera na miongozo ya misitu..

4.1.2 Manufaa

- Kutumia mazao ya misitu bila mashariti magumu kama ilivyoainishwa katika mpango wa usimamizi shirikishi misitu.
- Kutumia miti na mbao kwa ajili ya ujenzi na ukarabaji wa huduma za jamii kijijini.
- Mapato yatokanayo na faini na ushuru wa mazao ya misitu ni mali ya kijiji ingawa kunaweza kuwa na makubaliano ambapo Halmashauri ya Wilaya itapata gawio fulani kutokana na huduma za uwezeshaji kama ilivyobainishwa katika kipengele 7.2.
- Kupata mafunzo ya kitaalam katika masuala mbalimbali ya usimamizi misitu na kuboresha maisha ya jamii.

4.1.3 Majukumu ya Serikali ya Kijiji

- Msimamizi mkuu wa shughuli zote za utunzaji wa misitu.
- Kudhibiti mapato na matumizi yote yatokanayo na misitu.
- Kutatua migogoro inayohusiana na misitu pale inapojitokeza na kupeleka matatizo hayo ngazi ya Halmashauri ya Wilaya pale yanaposhindikana kutatua kijijini.
- Kutunga, Kuboresha na Kusimamia utekelezaji wa sheria ndogo na Mpango wa Usimamizi wa Misitu ya Kijiji .
- Kuhakiki vibali vyote vilivyotolewa na Kamati ya Maliasili.
- Kupokea taarifa za uharibifu wa misitu toka Kamati ya Maliasili na wanakijiji kwa ujumla na kuzifanyia kazi.
- Kujadili na kupitisha mipangokazi ya mwaka ya Misitu ya Kijiji iliyoandaliwa na Kamati ya Maliasili.
- Kujadili na kuidhinisha mapendekezo ya matumizi yote ya fedha kwa Kamati ya Maliasili, doria, na wajumbe wa serikali ya kijiji kwa ajili ya shughuli za misitu.

- Kujadili na kupitisha mipangokazi na bajeti ya mwaka ya Misitu ya Kijiji iliyoandaliwa na Kamati ya Maliasili.
- Kutoa taarifa ya matatizo yanayohusiana na utunzaji wa Misitu katika Kamati ya Maendeleo ya Kata (WDC) na Halmashauri ya Wilaya.
- Kushirikiana na wadau wengine katika utunzaji na usimamizi wa misitu.

4.1.4 Majukumu ya Kamati ya Maliasili

Kamati ya Maliasili ina majukumu yafuatayo:

- Kuratibu shughuli zote za misitu kama vile; upandaji miti, ukusanyaji wa mazao ya misitu na kutunza kumbukumbu za misitu(Kamati ya Maliasili ndio meneja wa usimamizi wa misitu).
- Kutoa vibali vya uvunaji wa mazao ya misitu.
- Kuhakikisha doria imefanyika kila mara na kwa uhakika.
- Kuandaa mpango wa kazi wa mwaka wa shughuli za misitu.
- Kutathmini rasilimali za misitu na kutengeneza mpango wa uvunaji.
- Kutoa taarifa za maendeleo na uharibifu wa misitu kwa serikali ya kijiji.
- Kusimamia na kufuatilia uvunaji.
- Kupendekeza na kusimamia sheria ndogo ikiwemo kuzirekebisha inapohitajika.
- Kuijulisha jamii juu ya matukio katika Misitu ya Kijiji na maeneo yanayozunguka.
- Kuelimisha jamii juu ya mabadiliko ya miongozo mbalimbali ya utunzaji misitu.
- Kutoa taarifa ya robo, nusu na mwaka juu ya utekelezaji wa shughuli za usimamizi wa misitu kwa Afisa Misitu wa Wilaya.
- Kuhamasisha ushiriki wa wanakijiji katika uhifadhi wa Misitu
- Kufanya vikao vya Kamati ya Maliasili kila mwezi.
- Kujua mipaka ya Misitu na kuilinda

4.1.5 Mwenyekiti wa Kamati ya Maliasili

- Kusimamia shughuli zote za Kamati ya Maliasili ikiwa ni pamoja na vikao
- Kuitisha mikutano ya Kamati ya Maliasili
- Kuwa msemaji mkuu wa Kamati ya Maliasili
- Kusaini Mihtasari yote ya vikao vya Kamati ya Maliasili
- Kuhakikisha kuwa Katibu anaweka kumbukumbu sahihi kuhusu vibali, mipango kazi, taarifa za mrejesho, mapato na matumizi, doria na faini
- Kuhakikisha kuwa taarifa zinaifikia Serikali ya Kijiji
- Kutoa taarifa za mafanikio na matatizo ya ulinzi wa Misitu na shughuli zingine za Kamati Maliasili
- Atakuwa ni kiungo kati ya Kijiji chake na vijiji vingine vinavyopakana na Misitu na atawezesha ushirikiano kati ya Afisa Misitu wa Wilaya, wadau wengine wa maliasili na wanakijiji

4.1.6 Katibu wa Kamati ya Maliasili

- Kuweka kumbukumbu za Kamati ya Maliasili
- Kuandaa agenda za mikutano
- Kuandika mihtasari ya vikao vinavyofanywa na Kamati ya Maliasili
- Kutoa taarifa za Kamati kwenye Serikali ya Kijiji
- Kuandika na Kutoa vibali vya uvunaji baada ya kupitishwa na Serikali ya Kijiji
- Kuratibu shughuli za doria
- Kuwaalika wajumbe kwenye mikutano baada ya kuwasiliana na Mwenyekiti wa Kamati
- Kutekeleza shughuli nyingine zozote atakazo agizwa na Kamati kupitia Mwenyekiti.
- Kusoma taarifa za mapato na matumizi ya Kamati ya Maliasili.

4.1.7 Mweka Hazina wa Kamati ya Maliasili

- Kutunza vitabu vya kumbukumbu vya fedha za Kamati ya Maliasili.
- Kuandaa na kuwasilisha taarifa za mapato na matumizi kwa Kamati ya Maliasili kila mwezi
- Kupokea mapato yanayotokana na mazao ya misitu na kutoa stakabadhi
- Kusaini stakabadhi na risiti zote zinazohusiana na malipo ya fedha.

4.1.8 Majukumu ya Wanakijiji

- Kuzuia uharibifu wowote utakaojitokeza katika misitu kama vile uchomaji moto na uvunaji holela wa mazao ya misitu.
- Kutoa taarifa ya uharibifu wa aina yeyote utakaofanyika ndani ya misitu kwa Kamati ya Maliasili na serikali ya Kijiji.
- Kushiriki katika shughuli zote za kuboresha misitu.
- Kupitia na kuidhinisha inapofaa sheria ndogo zilizopendekezwa na Kamati ya Maliasili.
- Kushiriki katika kulinda misitu na kutoa msaada kwa timu ya doria mara kwa mara.
- Kupokea au kudai na kujadili taarifa zinazohusu maendeleo ya Misitu, mapato na matumizi na baadae kupitisha au kutoa maelekezo kwa Halmashauri ya Kijiji au Kamati ya Maliasili
- Kupitia, kuboresha na kuidhinisha mpango wa usimamizi wa Misitu na sheria ndogo zilizopendekezwa na Kamati ya Maliasili na Halmashauri ya Kijiji

4.2 Halmashauri ya Wilaya

4.2.1 Haki

- Kupokea taarifa za mwezi, robo na nusu mwaka juu ya utekelezaji wa shughuli za usimamizi wa misitu.

- Kukagua vitabu vya mapato na matumizi na kuchukua hatua zinazotakiwa kama italazimu.
- Kurudisha mamlaka ya usimamizi wa misitu chini ya Halmashauri ya wilaya kama kijiji kitashindwa kuusimamia ipasavyo.

4.2.2 Manufaa

- Kupungua kwa gharama za usimamizi wa misitu.
- Kuboreka kwa usimamizi wa misitu.
- Kupungua kwa migogoro na migongano inayohusiana na matumizi ya misitu kati ya Halmashauri ya Wilaya na jamii.
- Kuboreka kwa usimamizi wa misitu na hivyo kudhibiti ufyekaji wa Misitu na kupunguza uharibifu wa Misitu;

4.2.3 Majukumu

- Kupitisha Mpango wa Usimamizi Misitu, Sheria ndogo na Mpango wa uvunaji.
- Kuhalalisha mazao yatokanayo na Misitu ya Kijiji.
- Kutoa wataalam kwa ajili ya shughuli za msitu pale inapohitajika.
- Kusaidia kutafuta soko la mazao ya Misitu.
- Kusimamia na kutatua migogoro ambayo iko juu ya uwezo wa Serikali ya Kijiji.
- Kuongoza zoezi la kubaini fursa na vikwazo katika kipindi cha kwanza na cha mwisho cha mpango huu.
- Kuingilia kati kama kuna jambo au shughuli yeyote imefanyika kinyume cha utaratibu wa mpango kazi.
- Kufuatilia na kushauri au kuchukua hatua wakati wote wa utekelezaji wa mpango wa usimamizi wa Misitu na mipango wa uvunaji ya Misitu;
- Kuhakikisha kuwa mapato yatokanayo na Misitu yanatumika vizuri na Kijiji kama ilivyopitishwa na Mkutano mkuu wa Kijiji.

4.3 Serikali Kuu

4.3.1 Majukumu

- Kutoa wataalam washauri pale wanapohitajika.
- Kutunga Sheria, Sera na kutoa miongozo mbalimbali inayohusu usimamizi misitu.

4.4 Mashirika yasiyo ya Kiserikali (NGO's)

4.4.1 Majukumu

- Kutafuta masoko ya mazao ya Misitu
- Kuelimisha jamii juu ya uhifadhi wa Misitu
- Kutoa msaada wa kitaalamu na kusaidia uendeshaji wa shughuli za kuendesha Misitu
- Kuwezesha kufanya tathimini za rasilimali za Misitu pale itakapohitajika
- Kufuatilia na kutoa ushauri wa utekelezaji wa shughuli za kuendeleza Misitu

SURA YA TANO

5: SHUGHULI ZA KUENDELEZA NA KUTUNZA MISITU

Mambo yatakayoangaliwa ni pamoja na upandaji wa miti na utunzaji wa machipukizi dhidi ya moto, ulinzi wa misitu, kinga na udhibiti wa moto pamoja na mipango ya muda mrefu ya matumizi endelevu wa mazao ya misitu. Mwongozo wa mpango wa utekelezaji wa miaka mitano umeonyeshwa katika kiambatisho B.

5.1 Mikakati ya Jumla ya Kuendeleza Misitu

Katika kuendeleza misitu, mikakati ifuatayo imewekwa;

- Kuelimisha jamii kuhusu madhara ya moto na Kudhibiti vitendo vya uchomaji moto ovyo Misituni.
- Kudhibiti malisho ya mifugo Misituni
- Kufanya doria za mara kwa mara ili kudhibiti uvunaji holela na uharibifu mwingine wa Misitu.
- Kuhakiki mipaka ya Misitu.
- Kuelimisha jamii kuhusu umuhimu wa kutunza Misitu
- Kuweka alama za kudumu kwenye mipaka ya Misitu mfano kupaka misitu rangi na kuweka mabango
- Kutoa elimu kwa Kamati ya Maliasili.
- Ubabuaji wa Misitu
- Kuhamasisha jamii kupanda miti
- Kusimamia utekelezaji wa sheria ndogo na mpango wa usimamizi wa Misitu (Serikali ya Kijiji)
- Kufungua akaunti ya Kamati ya Maliasili.
- Kukusanya mapato yanayotokana na Misitu (Kamati ya Maliasili)
- Kununua vitendea kazi vya Kamati ya Maliasili.
- Kukuza ushirikiano na Vijiji vingine juu ya uhifadhi wa Misitu
- Kuweka mpango mzuri wa Kamati mpya kuwa na uwakilishi wa Kamati ya zamani.
- Kuwezesha urahisi wa mawasiliano kwa wadau wote ili kupiga vita vitendo vya uharibifu wa Misitu.
- Kijiji kusimamia utekelezaji wa mpango wa matumizi bora ya ardhi na upatikanaji wa pembejeo za kilimo ili kupunguza kasi ya kilimo cha kuhamahama.
- Kuandaa na kutoa taarifa ya mwaka.
- Kufanya mapitio ya mpango wa usimamizi wa Misitu.

5.2 Ulinzi wa Misitu

Usimamizi wa Misitu ya Kijiji itakuwa chini ya serikali ya kijiji na ni jukumu la wanakijiji wote.

5.2.1 Ushirikishwaji wa Jamii katika Ulinzi wa Misitu

Misitu italindwa na wanajamii wote wanaozunguka na wanaopakana na misitu. Kila mtu atatoa taarifa kwa Uongozi wa kijiji au Kamati ya Maliasili au Kikosi cha doria pale anapoona uharibifu katika misitu. Kamati ya Maliasili itaratibu na kusimamia shughuli za doria.

5.2.2 Walinzi wa Doria

Kutakuwa na timu ya doria itakayochaguliwa na mkutano mkuu wa kijiji ambayo itakuwa na jukumu la kufanya doria za mara kwa mara katika misitu ya jamii. Muundo wa Kikosi cha doria utakuwa kama ifuatavyo:-

- Kamanda mmoja wa kikosi
- Wajumbe watatu wa Kamati ya Maliasili.
- Wanajamii wawili wenye uelewa wa masuala ya misitu

Doria inaweza kuwa ya wanakikosi wanne hadi sita, na kila doria lazima awepo mjumbe mmoja wa Kamati ya Maliasili, na mwanajamii mmoja. Kikosi cha doria kitaweka kumbukumbu zote za doria katika kitabu cha doria na kitatoa taarifa za matukio kwa Kamati ya Maliasili baada ya doria. Doria itafanyika angalau mara tatu kwa mwezi. Wanadoria watalipwa posho endapo kuna fedha na kutokana na bajeti ya Kamati ya Maliasili iliyopitishwa na Halmashauri ya Kijiji na kuidhinishwa na Mkutano Mkuu wa Kijiji.

Kamanda wa Kikosi cha doria atapendekezwa na Halmashauri ya Kijiji na kuidhinishwa na Mkutano Mkuu wa Kijiji. Kamanda wa kikosi cha doria atakuwa na sifa zifuatazo;

- Mtu shupavu ambaye ni mwaminifu na/au
- Awe amefudhu mafunzo ya mgambo
- Ambaye ana moyo wa kujituma na kujitolea
- Awe anafahamu vizuri maeneo ya Misitu

Wanakikosi cha doria watakaobainika kutokuwa waaminifu watafukuzwa mara moja na wengine watachaguliwa kujaza nafasi zao.

5.3 Kusafisha Mipaka na Barabara za Moto

Kamati ya Maliasili ya kijiji na jamii kwa ujumla watashiriki katika kusafisha mipaka ya misitu na kutengeneza barabara za moto. Kamati ya Maliasili itaamua wapi barabara za moto zipite baada ya kupata ushauri toka kwa Afisa Misitu wa Wilaya. Ubabuaji moto ni hatua mojawapo muhimu katika kudhibiti moto, na hili ni jukumu la kamati ya maliasili na wanajamii kwa ujumla. Zoezi la ubabuaji na usafishaji wa barabara za moto ni kazi ngumu inayohitaji fedha toka vyanzo mbalimbali. Kamati ya Maliasili ya Kijiji na jamii kwa ujumla watashiriki katika kuandaa mpango wa kudhibiti mioto Msituni. Ubabuaji moto ni hatua mojawapo muhimu katika kudhibiti moto, na hili ni jukumu la Kamati ya Maliasili na wanajamii kwa ujumla. Zoezi la ubabuaji litatekelezwa na wanajamii wote kwa usimamizi wa Afisa misitu au wataalamu wa moto.

5.4 Kurudisha hali ya Misitu

5.4.1 Kutokana na Machipukizi (Uoto wa asili)

Njia hii hutegemea miche iliyoota yenyewe kutokana na mbegu, mashina au mizizi ya miti iliyovunwa.

5.4.2 Upandaji wa miti kwenye maeneo yaliyo wazi

Maeneo yote yaliyo wazi ndani ya misitu ambayo yanaonekana ni vigumu uoto wa asili kujaza yatapandwa miti inayokubaliana na mazingira hayo hasa ile iliyokuwepo lakini ikaadimika kutokana na matukio ya moto ya mara kwa mara na uvunaji holela uliokuwa ukifanyika kipindi cha nyuma.

5.4.3 Palizi kwenye maeneo yaliyopandwa miti

Palizi ya kisahani itafanyika mara moja kwa mwaka ili kuhakisha miche iliyopandwa haisongwi na majani au mimea mingine.

SURA YA SITA

6: MAPATO NA USIMAMIZI WA MAZAO YA MISITU

6.1 Vyanzo vya Mapato

Kutakuwa na vyanzo vya mapato vifuatavyo toka misitu ya jamii:

- Ushuru
- Ada za leseni
- Ada za vikundi vilivyoko mafunzoni, shughuli za utafiti na utalii
- Faini za wahalifu
- Mauzo ya rasilimali za Misitu

6.2 Mgawanyo wa Mapato kwa Wadau

Mgawanyo wa mapato yatokanayo na mazao ya Misitu utakuwa kati ya Serikali ya Kijiji (95%) na Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa (5%) kwa ajili ya kuwezesha utekelezaji wa usimamizi wa Misitu na utekelezaji wa shughuli za maendeleo za Kijiji.

6.3 Matumizi ya Mapato

Mapato yatokanayo na misitu yataelekezwa katika shughuli za;

- Kuendeleza shughuli za misitu zilizopangwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Mapato yatakayobaki yatapelekwa kwa serikali ya kijiji ili yatumike katika shughuli za jamii.
- Kulipa motisha (posho) kwa doria.
- Vifaa muhimu kwa ajili ya kuendeleza shughuli za misitu kama ilivyobainishwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Matumizi mengine ya ziada ya kuendeleza msitu yaliyoidhinishwa na Serikali ya Kijiji.
- Ununuzi wa vitabu kwa ajili ya kutunzia kumbukumbu za shughuli za msitu.
- Kuchangia katika shughuli za maendeleo kijijini.

Mapato yatokanayo na Misitu yataelekezwa katika shughuli za;

- Kuendeleza shughuli za Misitu zilizopangwa katika mpango kazi wa mwaka.
- Mapato yatakayobaki yatapelekwa kwa Serikali ya Kijiji ili yatumike katika shughuli za jamii.

Mgawanyo wa asilimia tisini na tano (95%) ya pato la Kijiji utakua kama ifuatavyo;

- Asilimia thelathini na tano (35%) ya pato la Kijiji itakuwa kwa ajili ya shughuli za usimamizi wa Misitu chini ya Kamati ya Maliasili ya Kijiji.
- Asilimia sitini (60%) ya pato la Kijiji litakuwa kwa ajili ya shughuli za maendeleo ya Kijiji chini ya Halmashauri ya Kijiji.

6.4 Ukusanyaji na Utunzaji wa Fedha

Kamati ya Maliasili itakuwa na jukumu la kukusanya mapato yote yatokanayo na Misitu. Fedha zote zitatunzwa benki isipokuwa kwa fedha chache kwa ajili ya matumizi madogo madogo. Pesa ndogondogo haitakiwi kuzidi shilingi laki tatu (300,000/-). Kutakuwa na akaunti benki itakayofunguliwa kwa jina la Kamati ya Maliasili ya Kijiji cha Namatewa. Kutakuwa na watia sahihi wanne;

- Afisa Mtendaji wa Kijiji (A),
- Mweka hazina wa Kamati ya Mipango, Uchumi na Fedha ya Kijiji (A),
- Mwenyekiti wa Kamati ya Maliasili (B)
- Mweka Hazina (B) wa Kamati ya Maliasili ya Kijiji.

Mtia sahihi mmoja wa A na mmoja wa B watahitajika kuchukua pesa toka benki.

6.4.1 Vitabu Muhimu vya Kutunza Kumbukumbu Vinavyotakiwa

Mweka Hazina wa Kamati ya Maliasili atakuwa na jukumu la kutunza vitabu vya kumbukumbu.

Vitabu vinatakiwa kuwa tayari kwa ukaguzi wakati wowote na vitakaguliwa na;

- Kamati ya fedha na mipango ya Serikali ya Kijiji.
- Mkaguzi wa ndani wa Halmashauri ya Wilaya.

Vitabu vitakavyokaguliwa ni;

- Jalada la kumbukumbu/muhitasari wa vikao.
- Kitabu cha kumbukumbu za doria kinachoonyesha tarehe ya doria, njia iliyotumika, kama kuna wahalifu waliokamatwa na dalili zozote za kuwepo kwa uharibifu wa Misitu.
- Kitabu cha kumbukumbu za uhalifu kinachoonyesha majina ya wahalifu, faini zilizolipwa, tarehe na nambari ya stakabadhi.
- Vitabu vya vibali na leseni vinavyoonyesha nambari ya kibali, mpewaji, sababu ya kibali, kiasi cha mzigo, kiasi cha fedha, nambari ya stakabadhi, tarehe na jina la mwanakamati aliyesimamia.
- Kitabu cha stakabadhi za malipo yote yaliyofanyika kulingana na mpango huu.
- Kitabu cha matumizi madogo madogo kwa ajili ya kumbukumbu za matumizi ya pesa ambazo hazikuwekwa katika akaunti ya benki.

Mweka Hazina wa Kamati ya Maliasili atakuwa na jukumu la kutunza vitabu vya kumbukumbu. Vitabu vinatakiwa kuwa tayari kwa ukaguzi wakati wowote na vitakaguliwa na;

- Kamati ya fedha na mipango ya serikali ya kijiji.
- Mkaguzi wa ndani wa Halmashauri ya Wilaya.

Vitabu vitakavyokaguliwa ni;

- Jalada la kumbukumbu/muhitasari wa vikao.
- Kitabu cha kumbukumbu za doria kinachoonyesha tarehe ya doria, njia iliyotumika, kama kuna wahalifu waliokamatwa na dalili zozote za kuwepo kwa uharibifu wa msitu.
- Kitabu cha kumbukumbu za uhalifu kinachoonyesha majina ya wahalifu, faini zilizolipwa, tarehe na nambari ya stakabadhi.
- Vitabu vya vibali na leseni vinavyoonyesha nambari ya kibali, mpewaji, sababu ya kibali, kiasi cha mzigo, kiasi cha fedha, nambari ya stakabadhi, tarehe na jina la mwanakamati aliyesimamia.
- Kitabu cha stakabadhi za malipo yote yaliyofanyika kulingana na mpango kazi huu.
- Kitabu cha matumizi madogo madogo kwa ajili ya kumbukumbu za matumizi ya pesa ambazo hazikuwekwa katika akaunti ya benki.

6.4.2 Taarifa ya Mapato na Matumizi

Kamati ya Maliasili itatoa taarifa ya Mapato na Matumizi kila mwezi kwa Serikali ya Kijiji. Pia kila baada ya miezi mitatu Serikali ya Kijiji itatoa taarifa za Kamati ya Maliasili katika mkutano mkuu wa kijiji ambapo Kamati ya Maliasili nayo inaweza kuwakilisha taarifa.

6.4.3 Kuwajibishwa

Mwanakamati au mwanakijiji yeyote atakayepatikana na kosa la kutumia vibaya fedha zilizotokana na Misitu atawajibishwa na Serikali ya Kijiji au atashitakiwa katika Baraza la usuluhishi la Kata au Mahakama ya mwanzo kwa kupata ushauri kutoka kwa Afisa Mtendaji wa Kata au Afisa Misitu wa Wilaya. Mjumbe yeyote wa Serikali ya kijiji au Kamati ya Maliasili atakayepatikana na kosa lazima awajibishwe kulingana na Sheria ndogo za usimamizi wa Misitu za kijiji na ikilazimika ajiuzulu au atalazimishwa kujiuzulu haraka na uchaguzi mpya utafanyika kumchagua mjumbe mwingine kuziba pengo hilo.

SURA YA SABA

7: UFUATILIAJI NA TATHIMINI

7.1 Ufuatiliaji

Serikali ya Kijiji itafuatilia shughuli zote zilizopangwa kulingana na mpango kazi wa kila mwaka katika kipindi chote cha miaka mitano. Ufuatiliaji huu utahakikisha kuwa shughuli zote zimefanyika kulingana na mpango kazi.

7.2 Tathimini ya Kati na ya Mwisho

Zoezi la kubaini fursa na vikwazo litafanyika ili kuelewa hali ya maendeleo kama ilivyobainishwa katika mpango kazi huu. Zoezi hili litafanyika mwishoni mwa mwaka wa pili, na mwishoni mwa kipindi cha miaka mitano.

Tathimini itafanyika kama ilivyoonyeshwa katika jedwali la utekelezaji wa mpango kazi lililoonyeshwa katika kiambatisho B. Zoezi hili la tathimini litaongozwa na Afisa Misitu wa Wilaya chini ya mpango wa kitaifa wa Usimamizi Shirikishi wa Misitu.

VIAMBATISHO

KIAMBATISHO A : RAMANI ZA KIJJI NA MISITU

Ramani inayoonyesha Mipaka ya Kijiji

Ramani inayoonyesha mipaka ya Kijiji

Ramani ni lazima ionyeshe vipimo na mahali vilipo vitongoji

Ramani hapo juu inayoonyesha mipaka ya Kijiji cha Namatewa. Vijiji vinavyopakana na Namatewa vimeonyeshwa, mawe ya mipaka yameonyeshwa kwa alama ya pembetatu na kupewa nambari. Vipimo vya GPS (Arc1960/UTM37S) katika mawe ya mipaka ni kama ifuatavyo;

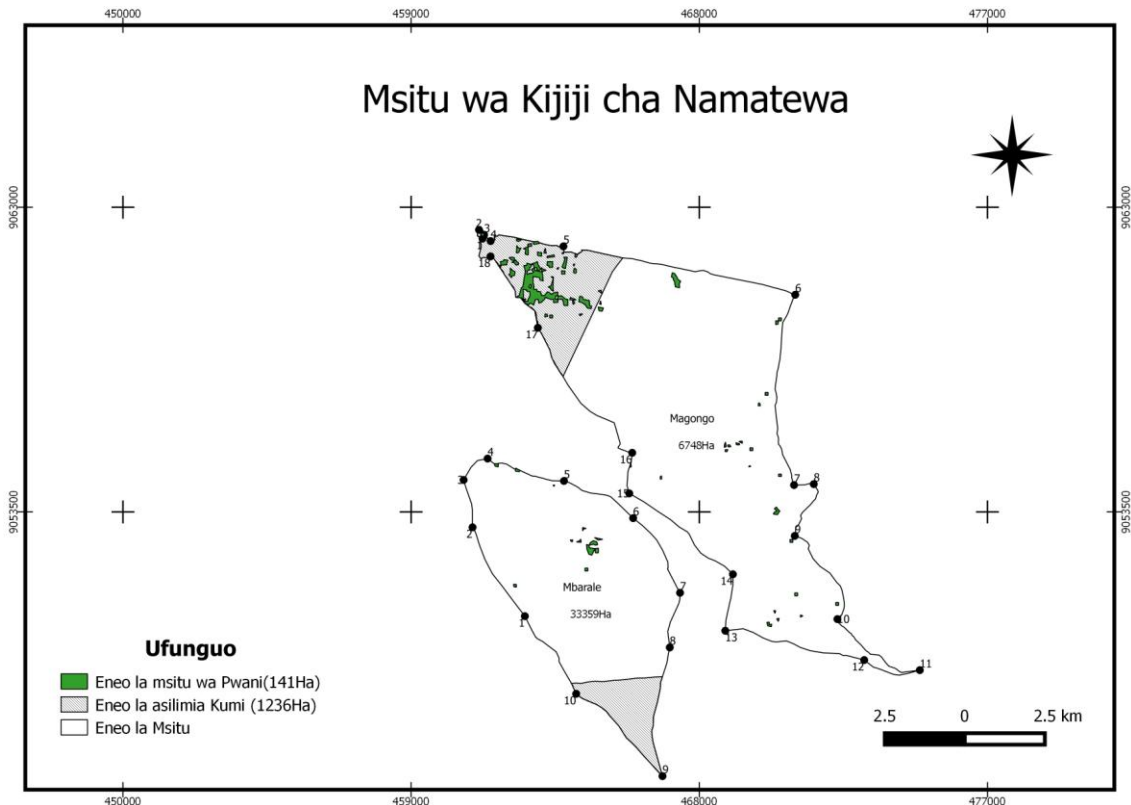
Namba	Nambari ya utambulisho	E (m)	N (m)
1	SR295	516682	9032490
2	SR297	515999	9033321
3	SR298	513737	9038345
4
5

Ramani Awali inayoonyesha Matumizi ya Ardhi ya Kijiji

Ramani awali inayoonyesha matumizi ya ardhi ya Kijiji

Ramani hii iliandikwa na wanakijiji wa Namatewa.

Ramani inayoonyesha Mipaka ya Misitu ya Kijiji

Ramani hapo juu inayoonyesha mipaka ya Misitu ya Kijiji cha Namatewa. Mawe ya mipaka yameonyeshwa kwa alama ya pembetatu na kupewa nambari. Eneo linaloonekana jeusi ni eneo la uhifadhi ambapo uvunaji hauruhusiwi kabisa na misitu ya ukanda wa pwani (kama endapo kuna misitu ya aina hii). Vipimo vya GPS (Arc1960/UTM37S) katika mawe ya mipaka ni kama ifuatavyo;

Msitu wa Magongo

Namba	Nambari ya utambulisho	E (m)	N (m)
1.		461229	9062022
2.		461118	9062296
3.	...	461278	9062138
4.	...	461481	9061947
5.		463755	9061781
6.		470993	9060272
7.		470956	9054340
8.		471573	9054369
9.		470980	9052754
10.		472311	9050161
11.		474884	9048569
12.		473148	9048884
13.		468810	9049798
14.		469048	9051559
15.		465811	9054080
16.		465904	9055346
17.		462957	9059244
18.		461478	9061469

Msitu wa Mbarale

Namba	Nambari ya utambulisho	E (m)	N (m)
1.		462551	9050252
2.		460917	9053022
3.	...	460639	9054499
4.	...	461387	9055165
5.		463771	9054468

Namba	Nambari ya utambulisho	E (m)	N (m)
6.		465932	9053308
7.		467397	9050981
8.		467076	9049277
9.		466849	9045265
10.		464153	9047831

Ramani Shirikishi ya Misitu ya Kijiji

Ramani Shirikishi kama inawezekana ionyeshe maeneo yaliyovunwa mbao hapo awali. Pia ramani shirikishi ionyeshe matumizi ya ardhi katika maeneo yanayopakana na misitu ya kijiji.

Ramani hii iliandikwa na wanakijiji wa Namatewa.

KIAMBATISHO B : MPANGO WA UTEKELEZAJI

Kila mwaka Kamati ya Maliasili ya kijiji ni lazima iandae mpango kazi kwa mwaka unaofuata.

Kazi za Kila Mwaka

- Kuhakiki mipaka ya Misitu.
- Kusafisha mipaka ya Misitu na kulima barabara za kuzuia moto
- Kudhibiti uchomaji moto ovyo Misituni;
- Kudhibiti malisho ya mifugo Misituni;
- Kuelimisha jamii juu ya madhara ya moto kwa Misitu na viumbe vilivyopo;
- Kuhamasisha jamii kupanda miti;
- Kutoa elimu kwa Kamati ya Maliasili na kikosi cha doria;
- Kusimamia matumizi ya Sheria ndogo za Msitu (Serikali ya Kijiji);
- Kukusanya mapato yatokanayo na mazao ya Misitu (Kamati ya Maliasili);
- Kukuza ushirikiano na vijiji vingine juu ya usimamizi wa Misitu. ;
- Kuelimisha jamii kuhusu umuhimu wa kutunza Misitu;
- Kushirikisha vijiji jirani kwenye ulinzi wa Misitu;
- Kuweka mpango mzuri kwa Kamati mpya kuwa na uwakilishi wa Kamati ya zamani;
- Kupiga vita kilimo cha kuhamahama;
- Kuwezesha urahisi wa mawasiliano kwa wadau wote ili kupiga vita vitendo vya uharibifu kwa urahisi zaidi;

Mpango wa Usimamizi Misitu ya Kijiji cha Namatewa

- Kijiji kusimamia utekelezaji wa mpango wa matumizi bora ya ardhi na upatikanaji wa pembejeo ili kupunguza kasi ya kilimo cha kuhamahama na nyinginezo.

Kazi za Mwaka wa kwanza

- Kupaka rangi ya bluu na kuweka mabango ya alama kuzunguka mipaka ya Misitu
- Kufanya upembuzi yakinifu wa mahitaji ya barabara za kuingia za ndani ya Misitu na kuzitengeneza au kuziboresha
- Ujenzi wa vituo vya doria kuzunguka Misitu
- Kuandaa mpango wa kudhibiti mioto kichaa Misituni
- Kuweka alama za tahadhari za moto
- Kufanya doria
- Kutengeneza barabara za kuzuia moto;
- Kuelimisha jamii
- Kuandaa na kuwasilisha taarifa za usimamizi wa Misitu za robo, nusu na mwaka kwa Halmashauri ya Kijiji na kwenye Mikutano mikuu

Kazi za Mwaka wa Pili

- Kufanya doria za mara kwa mara ili kudhibiti uvunaji holela na uharibifu mwingine wa Misitu;
- Kuelimisha jamii juu ya madhara ya moto kwa Misitu na viumbe vilivyopo;
- Kufanya mapitio ya mpango;
- Uhabuaji moto Misitu,
- Kupanda miti kwa maeneo ya mipaka na maeneo yaliyo wazi
- Kupalilia miti michanga
- Kuandaa na kutoa taarifa ya mwaka.
- Uendeshaji na uendelezaji wa miradi midogo
- Kutafuta masoko ya mazao ya Misitu
- Kusimamia uvunaji
- Kujenga kituo cha ukaguzi wa mazao ya misitu

Kazi za mwaka wa tatu, wa nne na watano zitapangwa kulinga na matakwa/mahitaji na vipaombele vya usimamizi wa Misitu ya Kijiji kwa kipindi hicho ambazo zitazingatia mpango huu.

Kazi za Mwaka wa Tatu

.....

Kazi za Mwaka wa Nne

.....

Kazi za Mwaka wa Tano

.....

KIAMBATISHO C : VIWANGO VYA USHURU

Shughuli zifuatazo zitatozwa ushuru kwa Serikali ya Kijiji kama ifuatavyo;

- Ziara ya mafunzo ni shilingi 20,000/- kwa kichwa kwa Mtanzania na shilingi 25,000/- kwa mgeni toka nje ya Nchi kwa siku.
- Kufanya utafiti wa kibiashara au kampuni ni shilingi 100,000/- kwa wiki, wanafunzi wa kitanzania shilingi 30,000/- na wanafunzi wasio watanzania shilingi 50,000/- kwa wiki na nakala moja ya taarifa ya utafiti itabaki Kijijini. *Endapo tafiti hizi zitakuwa zikihususha uharibifu wa mazingira ikiwa ni pamoja na uvunaji wa rasilimali za Misitu, tathimini ya uharibifu huo au uvunaji itafanyika na mtafiti atalazimika kulipia gharama za uharibifu huo.*
- Watalii wakigeni watalipa shilingi 25,000/- kwa siku kwa kichwa na watalii wa ndani watalipa 20,000/= kwa siku kwa kichwa.
- Waongoza watalii na wageni watalipwa shilingi 15,000/- kwa siku kwa kichwa.
- Majengo -Nguzo shilingi 5,00/= kwa kila moja; Mapau shilingi 250/= kwa kila moja; Fito shilingi 7,500/= kwa mzigo wenye fito thelathini.
- Kuni kwa ajili ya biashara shilingi 2,000/= kwa kila mita moja ya ujazo.
- Vyakula na matunda shilingi 1,000 kwa kapu la wastani.
- Kuchuma majani ya dawa shilingi 2,000/= kwa kiroba kimoja cha ujazo wa kilo 50 ; magome na mizizi ni shilingi 1,500/= kwa kilo.

**SHERIA YA SERIKALI ZA MITAA MAMLAKA ZA WILAYA
(SURA 287)**

SHERIA NDOGO

Zimetungwa chini ya kifungu cha 168

SHERIA NDOGO ZA (UTUNZAJI, USIMAMIZI, NA UTUMIAJI RASILIMALI ZA MISITU YA NAMATEWA) HALMASHAURI YA KIJJI CHA NAMATEWA

- Jina la Sheria na tarehe ya kuanza kutumika 1 Sheria hizi zitaitwa sheria ndogo za (utunzaji, usimamizi na utumiaji wa Rasilimali za Misitu ya Namatewa) za Halmashauri ya Kijiji cha Namatewa za mwaka 2017, na zitaanza kutumika mara baada kupitishwa na Baraza la Madiwani la Halmashauri ya Wilaya Kilwa.
- Eneo la Kutumika 2 Sheria ndogo hizi zitatumika kwenye eneo lote lililo chini ya mamlaka ya Halmashauri ya Kijiji cha Namatewa.
- Tafsiri 3 Katika Sheria Ndogo hizi, isipokuwa pale itakapoelezwa vinginevyo:-
- “Halmashauri ya Kijiji”** maana yake wajumbe wasiopungua 15 na wasiozidi 25 wa Halmashauri ya Kijiji, kama ilivyoelekezwa katika Sheria ya Serikali za Mitaa (Mamlaka za Wilaya) ya mwaka 1982
- “Kamati ya Maliasili ya Kijiji”** Maana yake ni Kamati iliyochaguliwa na kuundwa na Serikali ya Kijiji kupitia Mkutano Mkuu wa Kijiji ambayo majukumu yake ni kusimamia na kuratibu shughuli zote zinazohusu Misitu iliyopo ndani ya mipaka na maliasili nyingine zilizomo kwenye Kijiji;
- “Kijiji”** maana yake ni Kijiji cha Namatewa pamoja na Vitongoji vyake ;
- “Kiongozi”** Mtu yeyote aliyepewa madaraka na mamlaka na wananchi ili awatumikie.
- “Madini”** maana yake ni madini ya vito, shaba, almasi, na ni pamoja na madini ya ujenzi ambayo ni mawe, kokoto, mchanga na kifusi; kama ilivyoainishwa katika sheria ya Madini ya mwaka 2010
- “Meneja wa Msitu ”** maana yake ni Kamati ya Maliasili ambayo kazi yake ni kusimamia na kuratibu shughuli zote zinazohusu Misitu ya Kijiji;
- “ Misitu wa Kijiji ”** maana yake ni eneo la Msitu lililotengwa na Kijiji lenye miti na uoto mwingine wa asili linalomilikiwa na Kijiji cha Namatewa, kama ilivyoainishwa kwenye Mpango wa Usimamizi wa Msitu wa Kijiji wa mwaka 2017-2022 ;
- “Mkurugenzi”** ni Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa pamoja na mtu yeyote aliyeidhinishwa kufanya kazi kwa niaba ya Mkurugenzi, kwa mujibu wa Sheria ya Serikali za Mitaa, (Mamlaka za wilaya) ya mwaka 1982
- “Mkutano mkuu wa Kijiji”** maana yake ni mkutano wa wananchi wa Kijiji cha Namatewa, kama ilivyoainishwa katika Sheria ya Serikali za Mitaa, (Mamlaka ya Wilaya) ya 1982
- “Mpango wa Usimamizi wa Misitu”** maana yake ni kabrasha lenye maelezo ya namna jamii ya Kijiji itakavyokuwa inatunza, kusimamia na kutumia rasilimali za Misitu ya Namatewa;
- “Mwanakijiji”** Maana yake ni mtu yeyote aliyeandikishwa kwenye

orodha ya daftari la wakazi kwa ajili ya kuwa mwanakijiji;

“**Sheria**”- Maana yake ni sheria yoyote iliyotungwa na Bunge la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, tamko, mwongozo au kanuni yoyote iliyotolewa na serikali na kutangazwa kwenye gazeti la Serikali

Utaratibu wa jumla wa kutumia Misitu na mazao ya Misitu

4 UTARATIBU WA JUMLA WA KUTUMIA MISITU NA MAZAO YA MISITU

- 1 Watu ambao wanaruhusiwa kuingia katika Misitu ya Kijiji kwa shughuli mbalimbali za usimamizi kutokana na taratibu zilizokubalika ni wakazi wa Kijiji cha Namatewa tu;
- 2 Watu wengine kutoka nje ya Kijiji cha Namatewa wataruhusiwa Kuingia ndani ya Misitu ya Kijiji kwa vibali maalum;
- 3 Kwa wale wanakijiji wasiojiweza ambao wanatambuliwa na Serikali ya Kijiji kama vile wagonjwa wa kudumu, walemavu na wazee watachukua mazao ya Misitu yasiyo ya biashara bure bila kutozwa ushuru wa aina yeyote;
- 4 Kwa mazao ya matumizi ya nyumbani kama vile matunda pori, vyakula pori, mbogamboga, kuni kavu, madawa na ukindu yatafunwa bure siku maalum itakayopangwa na mkutano mkuu wa Kijiji, siku hiyo inaweza kubadilika kutokana na matakwa ya jamii.
- 5 Wanajamii wote wa Kijiji cha Namatewa watakaohitaji mbao kwa ajili ya ujenzi watalipia asilimia themanini (80%) ya gharama ya bei iliyoelekezwa na Serikali na itafanyiwa marekebisha wakati wa kurekebisha mpango wa usimamizi wa Misitu . Fursa hiyo ni kwa ajili ya ujenzi wa nyumba Kijijini Namatewa tu.

Uvunaji wa mazao ya Misitu kibiashara

5 UVUNAJI WA MAZAO YA MISITU KWA AJILI YA BIASHARA

Mazao yote ambayo ni kwa ajili ya biashara yatafunwa kwa kulipia ushuru na kwa kufuata utaratibu uliowekwa na Sheria ya Misitu Na. 14 ya mwaka 2002.

Masharti ya matumizi ya Misitu na mazao ya Misitu ya kijiji

6 MASHARTI YA MATUMIZI YA MISITU NA MAZAO YA MISITU YA KIJILI

Bila kuathiri masharti mengine yaliyotolewa chini ya Sheria Ndogo hizi matumizi ya Misitu na mazao ya Misitu ya Namatewa itakuwa kama ifuatavyo:-

- i. **Matumizi yaliyoruhusiwa bila kibali wala ushuru ni:-**

- a. Kuchota maji,
- b. Njia za miguu na barabara za kukatiza Misitu kama kutakuwa na ulazima.

ii. Matumizi yaliyoruhusiwa kwa vibali maalum bila malipo ni kwa matumizi ya nyumbani kwa wakazi wa Namatewa:-

- a. Kukusanya matundapori, mbogamwitu, uyoga, kuokota kuni (miti mikavu tu), kukata miyaa, kuchimba viazi pori, upekecho, mawe ya kusaga na mianzi
- b. Kutumia mazao ya Misitu kwa ajili ya maendeleo ya huduma za jamii
- c. Kutundika Mizinga ya Nyuki .

iii. Matumizi yaliyoruhusiwa kwa kulipiwa vibali au leseni

- a. Kuvuna miti ya majengo kwa ajili ya biashara;
- b. Kuvuna mbao na magogo.

iv. Matumizi yaliyoruhusiwa kwa kulipiwa ushuru/ada

- a. Utafiti;
- b. Utalii;
- c. Urinaji wa asali kwa watu binafsi au vikundi visivyo vya Kijiji
- d. Mafunzo ya vikundi.

Bila kuathiri kifungu kidogo cha (iii) (a na b) hapo juu utaratibu wa kuvuna magogo na mbao ni ule uliowekwa na Sheria ya Misitu.

v. Matumizi yasiyoruhusiwa ndani ya Misitu

- a. Kuchoma moto ovyo Misitu ;
- b. Kukata na kupasua miti ambayo haikuorodheshwa kwenye Mpango wala kufanyiwa tathmini;
- c. Kutega wanyama pori;
- d. Kuharibu uoto wa asili sehemu yeyote katika Misitu ;
- e. Kurina asali kwa kutumia moto;
- f. Shughuli za kilimo, Makazi ya watu;
- g. Kuchoma mkaa bila kufuata utaratibu uliokubaliwa na Kijiji;
- h. Kuchunga mifugo;
- i. Kurina asali kwa kuangusha miti kunakojulikana kama kubangua asali.
- j. Kuchuna kamba kwenye miti iliyo ndani ya Misitu ya

Kijiji.

MUHIMU:

a) Mtu yeyote atakayethibitika kuvunja sheria hii atatozwa faini isiyozidi 50,000/- pamoja na fidia ya uharibifu akishindwa kulipa atapelekwa mahakamani.

b) Ni marufuku kuchana mbao kwa kutumia mashine ya mnyororo (chainsaw). Vyombo vya usafiri vya moto kama vile pikipiki na vinginevyo vitakavyokamatwa katika shughuli za uharibifu wa mazao ya misitu vitapigwa faini isiopungua shilingi 250,000/- isipokuwa mashine ya mnyororo itataifishwa na kupelekwa kwa afisa misitu wa Wilaya.

vi. Matumizi mengine ya Msitu yatalipiwa kama ifuatavyo.

a) Ziara ya mafunzo kwa kichwa ni shilingi 25,000/- kwa mgeni nje ya Nchi kwa siku na shilingi 20,000 kwa Mtanzania

b) Kufanya utafiti wa kibiashara au kampuni ni shilingi 100,000/- kwa wiki, wanafunzi wa kitanzania shilingi 30,000/- na wanafunzi wasio watanzania shilingi 50,000/- kwa wiki na nakala moja ya taarifa ya utafiti itabaki Kijijini. *Endapo tafiti hizi zitakuwa zikihususha uharibifu wa mazingira ikiwa ni pamoja na uvunaji wa rasilimali za Msitu, tathimini ya uharibifu huo au uvunaji huo itafanyika na mtafiti atalazimika kulipia gharama za uharibifu huo.*

c) Watalii wakigeni watalipa shilingi 25,000/- kwa siku kwa kichwa na watalii wa ndani watalipa 20,000/= kwa siku kwa kichwa.

d) Waongoza watalii na wageni watalipwa shilingi 15,000/- kwa siku kwa kichwa.

e) Majengo -Nguzo shilingi 500/= kwa kila moja; Mapau shilingi 250/= kwa kila moja; Fito shilingi 7,500/= kwa mzigo wenye fito thelathini.

f) Kuni kwa ajili ya biashara shilingi 2,000/= kwa kila mita moja ya ujazo.

g) Vyakula na matunda shilingi 1,000 kwa kapu la wastani.

h) Asali lita moja ni shilingi 500/=. Kuchuma majani ya dawa shilingi 2,000/= kwa kiroba kimoja cha ujazo wa kilo 50; magome na mizizi ni shilingi 1500/= kwa kilo.

- i. Litakuwa ni jukumu la Kijiji kutoza faini, kutoa vibali na kutoa uamuzi kwa shughuli zote zinazohusu sheria ndogo hizi. Halmashauri ya Kijiji inaweza kuagiza baadhi au shughuli zote hizi kwa Kamati ya Maliasili ya kijiji au ikibidi kwa Afisa Mtendaji wa Kijiji, Kamati au Afisa Mtendaji aliyeagizwa atawajibika kwa Halmashauri ya Kijiji ambayo nayo itawajibika kwa Mkutano mkuu wa Kijiji.
- ii. Vibali vyote vitatolewa na Kamati ya Maliasili na kukaguliwa na Halmashauri ya Kijiji. Lazima kibali kiwe na mhuri wa Serikali ya Kijiji pia kieleze mahali na muda mazao yatakapovunwa, idadi au kiasi na aina ya mazao hayo. Baada ya mazao kuvunwa, kupimwa, nakala moja ya kibali itabaki ofisi ya Serikali ya Kijiji.
- iii. Kamati ya Maliasili kitaalam ndiyo Meneja wa usimamizi wa Misitu . Kamati hii itadumu madarakani kwa muda wa miaka mitatu (3). Hata hivyo wajumbe wa kamati wanaweza kusitishwa na kukoma kuwa wajumbe endapo wataonekana kutofuata maadili ya Kamati ya Maliasili. Kamati ya Maliasili kiutendaji imeanza kazi mwezi wa 7 mwaka 2016. Angalau nusu ya wajumbe waliofanya vizuri katika kipindi hicho cha miaka mitatu wabaki katika Kamati kwa ajili ya kuwapa uzoefu wajumbe wapya waliochaguliwa.
- iv. Wajumbe wa Kamati ya Maliasili watateuliwa au kubadilishwa na Halmashauri ya Kijiji na kuidhinishwa na Mkutano Mkuu wa Kijiji.
- v. Faini zitakazotowazwa, mali au mapato yatakayotokana na mauzo ya mali itakayotaifishwa zitagawanywa kama ifuatavyo; Asilimia ishirini (20%) atapewa mwanakijiji au wanakijiji watakaowezesha kupatikana kwa mhalifu. Asilimia themanini (80%) iliyobaki itakuwa mali ya Kijiji. Mgawanyo huu utafanyika baada ya kutoa gharama zilizotumika kuingiza mali au mapato hayo.
- vi. Lazima itolewe stakabadhi kwa ada zote, faini na mali zote zitakazotaifishwa.
- vii. Kiongozi au mwanakijiji yeyote wa Kijiji cha Namatewa anayo mamlaka ya kumkamata mtu yeyote anayefanya kosa kinyume na sheria ndogo hizi na kumfikisha katika Halmashauri ya Kijiji au Kamati ya Maliasili.
- viii. Ni wajibu wa kila mwanakijiji kutoa taarifa ya ukiukwaji wa sheria hizi kwa uongozi wa Kijiji.
- ix. Shughuli zote za kutunza, kusimamia na kutumia Misitu ya Kijiji cha Namatewa zitafanywa kufuatana na mpango wa usimamizi wa Misitu uliokubalika na jamii ya Kijiji cha Namatewa.

8

DORIA

- i. Kutakuwa na kikosi cha doria kitakachokuwa na Kamanda

- mmoja wa kikosi, wanakamati watatu na Wanajamii wawili wa jinsia zote wenye uelewa wa mipaka ya Misitu ya Kijiji.
- ii. Doria inaweza kuwa ya wana kikosi wanne hadi sita na kila doria lazima awepo mjumbe mmoja wa Kamati ya Maliasili, na Mwanajamii mmoja.
 - iii. Kikosi cha doria kitaweka kumbukumbu zote za doria katika kitabu cha doria na kitatoa taarifa za matukio kwa Kamati ya Maliasili mara tu baada ya doria.
 - iv. Doria itafanyika angalau mara tatu kwa Mwezi. Wanadoria watalipwa posho kutokana na makubaliano yatakayofanyika na Serikali ya Kijiji.
 - v. Kamanda wa kikosi cha doria atapendekezwa na Halmashauri ya Kijiji kwa kufuata sifa zilizowekwa na kupitishwa na mkutano mkuu wa Kijiji
 - vi. Kamanda wa kikosi cha doria atakuwa na sifa zifuatazo; mtu shupavu au awe ameshiriki mgambo, moyo wa kujitolea, mwenye kujua mapori na ambaye ni mwaminifu. Kamanda wa kikosi atabadilishwa kila baada ya muda wa miaka mitatu baada ya kamati kumaliza muongo au wakati wowote pale itakapolazimu kufanya hivyo kama ilivyopitishwa na mkutano wa Kijiji mwezi wa 7 mwaka 2016.
 - vii. Wanakikosi cha doria watakaobainika kutokuwa waaminifu wataondolewa mara moja na wengine watachaguliwa kujaza nafasi zao.

Adhabu na Makosa

9 MAKOSA NA ADHABU

- i. Mtu yeyote atakayepatikana analima, kuchoma mkaa, kuweka makazi, kuchoma Misitu ovyo, kubangua asali, kuchimba madini au kukata kuni bila kibali atakuwa ametenda kosa chini ya sheria ndogo hizi na atalipa faini kwa kila kosa Shilingi elfu hamsini (50,000/=) na vifaa vyote vilivyotumika vitakuwa mali ya Kijiji na kulipia fidia ya uharibifu uliofanyika au atashtakiwa mahakamani.
- ii. Mtu yeyote atakayekutwa anavuna au atakayekamatwa na magogo au mbao atalipa faini ya Shilingi elfu hamsini (50,000/=) na majengo au nguzo kwa ajili ya biashara bila ya kibali atalipa faini shilingi elfu hamsini (50,000/=) na vifaa na mali itakuwa mali ya Kijiji au atapelekwa mahakamani.
- iii. Mtu yeyote akipatikana anaondoa au kubadili alama za mipaka ya Misitu zilizowekwa atakuwa ametenda kosa na atalipa faini shilingi elfu hamsini (50,000/=) na kurudishia alama zote kwa gharama zake au kupelekwa mahakamani.
- iv. Mtu yeyote akipatikana na hatia ya kuchimba mawe, mchanga au udongo ndani ya Misitu atalipa faini shilingi elfu hamsini (50,000/=) na vifaa vilivyotumika kuwa mali ya Kijiji au atapelekwa mahakamani.
- v. Mtu yeyote akipatikana na hatia ya kuingia Msituni bila

- utaratibu maalum kwa ajili ya kuchukua dawa za tiba, matunda, miyaa, ukindu, fito, kongowe, udongo, nyasi, miswaki, pikicho au mboga kwa ajili ya matumizi ya nyumbani tu atalipa faini kwa kila kosa shilingi elfu kumi (10,000/=) na kupewa onyo kali.
- vi. Kuchunga mifugo ndani ya Misitu faini kwa kila mnyama shilingi elfu ishirini (20,000/=). Kwa kipindi chote mifugo hiyo itakuwa chini ya mamlaka ya serikali ya kijiji na mmiliki wa mifugo hiyo atalazimika kulipia gharama za uharibifu utakaojitokeza. Akikaidi atafikishwa mahakamani.
 - vii. Wachukuzi watakapo kamatawa na mazao ya Misitu watatanzwa faini Kama ifuatavyo:- kwa kichwa shilingi elfu tano (5,000/=), kwa baiskeli shilingi elfu kumi (10,000/=), kwa pikipiki shilingi elfu ishirini (20,000/=) na kwa gari shilingi elfu hamsini (50,000/=) na mali kutafishwa au atapelekwa mahakamani.
 - viii. “Kiongozi” akipatikana na hatia ya kuhusika katika kukiuka mojawapo ya taratibu zilizowekwa na sheria hii faini yake ni shilingi elfu hamsini (50,000/=), kurudisha gharama pamoja na kulazimika kujiuzulu madaraka aliyonayo au atapelekwa Mahakamani.
 - ix. Kama kiongozi atathibitika kuona, kusikia au kufahamu uhalifu unafanyika na kuunyamazia kimya faini yake ni shilingi elfu hamsini (50,000/=) na kuondolewa madarakani au atapelekwa mahakamani.
 - x. Kama mtu yeyote atazua Kamati ya Maliasili kufanya kazi zake kwa kutishia au kutoa maneno ya kashfa atanzwa faini ya shilingi elfu hamsini (50,000/=) au atafikishwa mahakamani.
 - xi. Mtu yeyote ambaye ataenda kinyume na sheria ndogo hizi atakuwa ametenda kosa na atatakiwa kujaza fomu ya kukiri makosa kama zitakavyo andaliwa na Kijiji kabla ya kulipa faini.
 - xii. Mtu yeyote katika sheria ndogo hizi ambaye atakataa kulipa faini au kujaza fomu ya kukiri makosa atafikishwa mahakamani.
 - xiii. Vitu vyote vitakavyokamatwa kutokana na makosa yaliyotajwa katika vifungu (i-vii) vitataifishwa na kuuzwa kwa njia ya mnada wa hadhara kwa kufuata taratibu zilizowekwa na Kijiji na fedha zitakazopatikana zitakuwa mali ya Kijiji.
 - xiv. Bila kuathiri kifungu kidogo cha 13 (xiii) endapo mbao na magogo vitakuwa vimekamatwa Kijiji kitatakiwa kipate ruhusa ya Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa ndani ya siku thelathini (30) kabla ya kuuza au kutumia vitu hivyo.
 - xv. Mtu yeyote akipatikana na hatia ya kuwinda wanyama au uvuvi wa samaki bila kibali Kijiji kitawasiliana na

Mkurugenzi Mtendaji wa wilaya kwa hatua zaidi kama zilivyo katika sheria ya Wanyama pori na uvuvi

- xvi. Endapo mhalifu yeyote atakuwa amekamatwa na mnyama/nyama pori, Kijiji kitatakiwa kuwasiliana na Mkurugenzi Mtendaji wa Wilaya mara baada ya kumkamata mhalifu kwa hatua zaidi kama zilivyo katika sheria ya Wanyama pori.
- xvii. Mtuhumiwa yeyote atakayefikishwa mahakamani na kutiwa hatiani atalipa asilimia mia moja (100%) ya gharama za kesi.

10. Matumizi ya kifungu chochote ya sheria ndogo hizi yakileta utata, sheria mama ya Misitu na wanyama pori itatumika baada ya kupata ufafanuzi, maelekezo ya kitaalam na ushauri wa kisheria kutoka kwa Mkurugenzi.

Mpango wa usimamizi wa Misitu na Sheria ndogo hizi zimekubaliwa na kupitishwa kwenye Mkutano Mkuu wa Kijiji cha Namatewa uliofanyika tarehe 23/1/2017.

Jina la Mwenyekiti wa kijiji.....

Sahihi.....

Tarehe.....

Jina la Mtendaji wa Kijiji

Sahihi.....

Tarehe.....

Mpango wa usimamizi wa misitu na Sheria hizi zimepitishwa na Kamati Maendeleo la Kata ya (WDC) uliofanyika tarehe

Sheria ndogo hizi zimepitishwa na Mkutano wa Baraza la Madiwani la Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa uliofanyika tarehe na zitaanza kutumika tarehe **23/5/2017**.

Mwenyekiti wa Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa

Jina.....

Sahihi

Tarehe.....

Mkurugenzi Mtendaji

Halmashauri ya Wilaya ya Kilwa

Jina.....

Sahihi

Tarehe

